

Behandelingsvoorstel voor de commissie IME

Onderwerp: Voorziening Toeristische Ontwikkeling derde aanwending

Cie-datum : 16 december 2004

Cie-nummer: 2004IME93

Procedure: in GS (na Cie. Vergadering) op: 11 januari 2005	inspraak: nee
eerdere behandeling in cie: nee	op:
in PS: nee	op:

Behandelend ambtenaar: A. Ruis

toestel: 2191

Portefeuillehouder: G. Mik

Op grond van de 'Subsidieverordening Economische en Toeristische Ontwikkeling provincie Utrecht 1998' kunnen organisaties en personen subsidie aanvragen voor projecten en evenementen gericht op de toeristische ontwikkeling van de provincie Utrecht. De hiervoor bestemde Voorziening Toeristische Ontwikkeling (VTO) heeft hiervoor in 2004 een bedrag ad € 266.000,- beschikbaar. Het gaat in dit voorstel om afhandeling van vier subsidieaanvragen. Met de toekenning van subsidie is een bedrag gemoeid van € 82.839,-. Al eerder was dit jaar ten laste van de VTO € 170.605,- toegezegd. De VTO-subsidievoorziening zal hiermee in 2004 voor in totaal € 253.444,- worden benut.

Wij hebben besloten voor deze aanwending 2 van de 4 aangevraagde projecten te honoreren, namelijk 'Beleef de wildernis van Afrika' van Ouwehands Dierenpark en 'Promotie cultuur en natuur' van Stichting Ontwikkelingsfonds Landgoed Zuylestein .

Het gehonoreerde project 'Beleef de wildernis van Afrika' van Ouwehands Dierenpark komt behalve voor VTO-subsidie ook in aanmerking voor subsidie uit het Europese Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO).

Vervolg inleiding op pagina 2 nee

Wordt geagendeerd:

Ter **kennisneming** van de volgende gehonoreerde projecten:

- Beleef de wildernis van Afrika, Ouwehands Dierenpark in Rhenen	€ 49.000,-
- Promotie cultuur en natuur, Stichting Ontwikkelingsfonds Landgoed Zuylestein in Leersum	€ 33.839,- +

	€ 82.839,-

Afgewezen projecten:

- Vernieuwingstraject De Finale, Nationaal Museum van Speelklok tot Pierement in Utrecht	€ 226.890,-
- Aanvullende kosten regionaal wielercircuit, De Nedereindse Berg in Utrecht	€ 135.000,-

Beoogd effect

Bevordering toeristische ontwikkeling provincie Utrecht.

Argumenten gehonoreerde projecten

Aanvrager	Ouwehands Dierenpark
Project	Realisatie middengedeelte 'Beleef de wildernis van Afrika'
Datum aanvraag	1 september 2004
Kosten gehele project	Deelproject € 500.000,- (€ 1,8 mln geheel project)
Gevraagde subsidie	€ 49.000,- (9,8%)
Relevante artikelen uit subsidieverordening	- art. 2.b: 'Aanleg, inrichting, verbetering en uitbreiding van toeristisch-recreatieve projecten' - art. 2.h: 'Aanpassing van toeristisch-recreatieve objecten ten behoeve van mensen met een handicap' - art. 3.1: 'De projecten hebben een bovenlokaal belang en ...dragen bij aan de toeristisch-recreatieve uitstraling van de provincie...'
Toegekend	€ 49.000,-

Ouwehands Dierenpark in Rhenen bestaat 74 jaar en is met 825.000 bezoekers in 2003 de grootste publiekstrekker van de provincie Utrecht. Ouwehands Dierenpark trekt bezoekers van ver buiten de regio tot ca. 200 km afstand. Hiermee vervult de dierentuin een landelijke functie. De nieuwe directie wil Ouwehands verder ontplooiën als natuurlijke, met haar omgeving verweven dierentuin met nationale en internationale initiatieven op het gebied van soortbehoud, leefgebied en dierenbescherming. Ouwehands wil zich in de nabije toekomst sterker positioneren als kindvriendelijke dierentuin ('spelen tussen de dieren') die educatie en dierenwelzijn hoog in het vaandel draagt. De dierentuin is zich terdege bewust van de belangrijke maatschappelijke rol voor de instandhouding van het welzijn van dier en natuur.

Ouwehands is in juni 2004 gestart met realisatie van het project 'Beleef de wildernis van Afrika', een investering van € 1,8 mln in publieksvoorzieningen als nieuwe dierenverblijven en een educatieve speeljungle in een Afrikaanse thematisering. De bedoeling is het thema Afrika door te vertalen in een attractief concept dat vermaak en educatie combineert in een memorabele en interactieve setting. Het dierenpark zou aan dit project een Afrikaans dorp, boomhutten en een eilandgedeelte willen toevoegen. In totaal gaat dit deelproject om een investering van ca. € 500.000,-. Hiervoor vraagt Ouwehands de provincie om een bijdrage van € 49.000,- uit de Voorziening Toeristische Ontwikkeling.

Oordeel GS

Wij zijn van mening dat de voorgestelde investering een aantrekkelijke combinatie vormt van educatie en vermaak. Als zodanig zal deze investering direct bijdragen aan verhoging van de belevingswaarde van Ouwehands Dierenpark. Het beoogde project draagt hiermee duidelijk mee aan versterking van de toeristisch-recreatieve uitstraling van de provincie. Gezien de introductie van allerlei op tast gerichte aspecten draagt de investering bovendien een duidelijk innovatief karakter. Ook houdt het project rekening met de toegankelijkheid van mindervaliden.

De markt van dierenparken is een markt waarin vernieuwing van het aanbod belangrijk is. Wij schatten in dat zonder een provinciale bijdrage het project niet zal kunnen worden gerealiseerd. Een subsidie zal een hefboomfunctie vervullen om diverse fondsen en het bedrijfsleven over de streep te kunnen trekken.

Wij vinden het een goede zaak dat de grootste publieksattractie van Utrecht nationale en internationale ambities toont. We willen daarom dit vernieuwingsproject ondersteunen en een substantiële bijdrage

verlenen aan realisatie van de voorgestelde publieksinvestering. Ouwehands Dierenpark ligt binnen de contouren van het Europese D2-programma en het project draagt bij aan de subdoelstelling ‘verbetering van toeristische infrastructuur’ van dat programma. Daarom kennen we naast de VTO-middelen additioneel € 49.000,- toe aan Europese middelen uit het EFRO, onder voorbehoud van een positief advies van de stuurgroep D2 Gelderse Vallei.

Aanvrager	Stichting Ontwikkelingsfonds Landgoed Zuylestein
Project	Promotie cultuur en natuur landgoed Zuylestein
Datum aanvraag	1 september 2004
Kosten gehele project	€ 120.000,- (fase 1)
Gevraagde subsidie	€ 33.839,- (23,2%)
Relevante artikelen uit subsidieverordening	- art. 3.1: ‘De projecten hebben een bovenlokaal belang en dragen bij aan de toeristisch-recreatieve uitstraling van de provincie...’ - art. 2.8: ‘Aanpassing van toeristisch-recreatieve objecten ten behoeve van mensen met een handicap’
Toegekend	€ 33.839,-

Landgoed Zuylestein in Leersum en Amerongen bestrijkt 150 ha en is voor een groot deel opengesteld voor publiek. De eigenaar wenst het gebied de komende jaren verder te ontsluiten tot omgevingsgericht cultuur- en natuurlusthof. Naast de samenwerking met de omliggende gebieden moeten bezoekers gaan genieten van de culturele en natuurlijke bezienswaardigheden, zonder afbreuk te doen aan de aanwezige gebiedswaarden. Om de toekomst van en de eenheid in het landgoed te garanderen zijn economische dragers noodzakelijk. Een belangrijke pijler is een uiteindelijk te ontwikkelen geurtuin, die naast reguliere bezoekers ook geschikt dient te worden voor visueel en anderszins gehandicapten. Verder wordt gedacht aan diverse opstallen voor educatieve en recreatieve doeleinden, overnachtingsmogelijkheden, vergaderruimte en een theeschenkerij. Het streven is uit te groeien tot een publieks- en omgevingsgerichte pilot binnen de Stichtse Lustwarande. Inmiddels wordt een project- en gebiedsvisie opgesteld, die wordt bekostigd uit een provinciale bijdrage van Agenda 2010. Het subsidieverzoek van de Stichting Ontwikkelingsfonds Landgoed Zuylestein voor VTO richt zich op projectvoorbereiding, -ondersteuning en partiële uitvoering voor de geurtuin. De dekking is bedoeld voor bewegwijzering/terreinindicatie, informatiestand/promotie, tuinaanpassingen ter verhoging van de toegankelijkheid voor het publiek, terreinafzetting/afbakening, haalbaarheidsonderzoek en projectvoorbereiding/ondersteuning.

De stichting budgetteert voor in totaal € 120.000,- aan kosten, waarvan reeds € 40.200,- reeds is gedekt. Samenwerkingspartners in de realisatie zijn het Overlegorgaan Stichtse Lustwarande, Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug, Stichting Kasteel Amerongen, Landschapsbeheer Utrecht, Staatsbosbeheer en Het Utrechts Landschap.

Oordeel GS

Het genoemde project dient een duidelijk bovenlokaal belang en levert direct een bijdrage aan versterking van de toeristisch-recreatieve uitstraling van de provincie. Feitelijk leidt een en ander tot een verbeterde ontsluiting van het gebied en verhoging van de aantrekkelijkheid voor het publiek. Het is een project dat kan uitgroeien tot een kleinschalige en onderscheidende publieksattractie die duidelijk kwaliteiten toevoegt aan het Nationaal Park de Heuvelrug en de Stichtse Lustwarande. De Heuvelrug vormt samen met de Vinkeveense Plassen in het provinciaal toeristisch-recreatief beleid het kerngebied recreatie, ofwel de belangrijkste bestemming vanuit toeristisch-recreatief oogpunt. Door de gebiedsgerichte en omgevingsgerichte werkwijze bestaat er aandacht voor de kwaliteiten vanuit landschap en cultuurhistorie. Het voornemen om in een later stadium een overnachtingsfunctie aan het landgoed toe te voegen past prima in het te voeren beleid van de provincie om het verblijfstoerisme op de Heuvelrug te stimuleren. Positief kan verder worden beoordeeld dat het initiatief zich eveneens

nadrukkelijk wenst te richten op mensen met een handicap. Wij verlenen hierom dit project een subsidie van € 33.839,-.

Argumenten afgewezen projecten

Aanvrager	Nationaal Museum van Speelklok tot Pierement
Project	Vernieuwingstraject De Finale
Datum aanvraag	18 juni 2004
Kosten gehele project	€ 1,165 mln
Gevraagde subsidie	€ 226.890,- (19,4%)
Relevante artikelen uit subsidieverordening	- art. 3.1: 'De projecten...dragen bij aan de toeristisch-recreatieve uitstraling van de provincie...'
Afgewezen	€ 226.890,-

Nationaal Museum van Speelklok tot Pierement heeft in 2002 provinciale subsidie ontvangen voor een bedrag van € 226.890,- als bijdrage in een grootschalige verbouwing. Hierbij is een nieuwe zaal gerealiseerd en de entree van het museum verlegd naar de winkelstraat Steenweg. In mei 2004 is deze verbouwing afgerond. Geconcludeerd kan worden dat de realisatie van deze voorzieningen niet geheel strookt met de toekenning van de provinciale subsidie in 2002 ter dekking van het zogeheten Plan A. Dit Plan A voorzorg in realisatie van een nieuwe zaal (daadwerkelijk gerealiseerd) en herinrichting van entree/museumcafé/museumwinkel aan het Buurkerkhof (niet daadwerkelijk gerealiseerd). Feitelijk heeft het museum ervoor gekozen zowel elementen van Plan A als uit Plan B te realiseren.

Onder de noemer De Finale wenst Nationaal Museum van Speelklok tot Pierement in het najaar van 2004/voorjaar 2005 opnieuw aanzienlijk te investeren. Het gaat hier om:

- inrichting van de bestaande museumzalen
- verplaatsing museumcafé en winkel naar de nieuwe ingang
- herinrichting bibliotheek
- aanpassingen kantoorruimtes

In totaal behelst het project een investering van € 1,165 mln en de gevraagde bijdrage van de provincie is wederom € 226.890,- of een bedrag in die orde van grootte. De beoogde investeringen zijn gericht op inrichting van de bestaande museumzalen en verplaatsing/herinrichting van publieks- en kantoorruimten.

Oordeel GS

In de nieuwe subsidieaanvraag van 2004 wordt de suggestie gewekt dat er sprake is en was van een gefaseerde vernieuwing, waarbij nu fase 2 aan de beurt is. In de aanvraag van 2002 was echter sprake van twee varianten, niet van twee fasen. Destijds is gekozen voor de minimumvariant Plan A.

We concluderen verder dat De Finale zich richt op het 'updaten' van zowel interieur als presentatie van de collectie. De Voorziening Toeristische Ontwikkeling richt zich in eerste instantie op de toeristisch-recreatieve versterking van de provincie vanuit een economische doelstelling. Hierbinnen past een collectiegeoriënteerde doelstelling slechts gedeeltelijk. Een verfriste inrichting zal uiteraard indirect tot meer publiek leiden. De beoogde aanpassingen richten zich voornamelijk op de collectie en hebben derhalve als zwaartepunt een museaal karakter. Vandaar dat in de afhandeling van het subsidieverzoek contact is gezocht met collega's van het cluster Cultuur. Vanuit het Museumkrediet van cluster Cultuur en Agenda 2010-project Vrede van Utrecht is tevens gezocht naar de mogelijkheid van co-financiering en zijn inhoudelijke afwegingen gemaakt. De financiële plafonds van beide programma's blijken reeds te zijn bereikt, zodat hiervoor geen mogelijkheden zijn.

Gezien bovenstaande overwegingen wordt voorgesteld het verzoek af te wijzen, met als zwaarwegend argument dat het museum in 2002 reeds een substantiële bijdrage heeft ontvangen voor de realisatie van Plan A.

Aanvrager	Coöperatieve Vereniging U.A. De Nedereindse Berg (wieler- en skeelervereniging)
Project	Aanvullende kostendekking aanleg wieler- en skeelercentrum
Datum aanvraag	25 augustus 2004
Kosten gehele project	€ 385.000,-
Gevraagde subsidie	€ 135.000,- (35%)
Relevante artikelen uit subsidieverordening	- art. 2c: 'Ontwikkeling van voorzieningen ten behoeve van de toeristisch-recreatieve infrastructuur' - art. 3.3: 'De projecten worden binnen een jaar na de verlening van de subsidie in uitvoering genomen. Verlenging van deze termijn door GS is op aanvraag mogelijk. Bij niet tijdig starten kunnen GS de verlening intrekken.'
Afgewezen	€ 135.000,-

Coöperatieve Vereniging U.A. De Nedereindse Berg (wieler-, skeeler- en schaats vereniging) werkt aan realisatie van een wieler- en skeelercentrum aan de Nedereindse Weg in Utrecht. Gedeputeerde Staten hebben op 26 maart 2002 aan De Nedereindse Berg subsidie toegekend van € 363.024,- als bijdrage in de realisatie van de aanleg van een skeeleroval, mountainbikeparcours, bijbehorende natuurontwikkeling en aan de opstartkosten van opleiding aan jongeren voor wielrennen/skeeleren. Het totale investeringsbudget bedroeg € 1.361.341,-. In het realisatietraject zijn vertragingen opgetreden door milieu-eisen vanuit de provincie: de eigendomsoverdracht van het terrein is hierdoor opgehouden. Op 1 juli 2004 is inmiddels opdracht gegeven tot aanleg van het wieler- en skeelercentrum door de gemeente Utrecht. Intussen zijn in de twee jaren van vertraging de aanlegkosten gestegen en is een extra bedding van zand nodig onder het tracee. De gemeente heeft besloten de hieruit volgende extra kosten te betalen van € 250.000,-. Ook voor de aanleg van de skeelerbaan zijn de kosten gestegen, zowel autonoom door algemene kostenstijgingen als door de kosten van extra zand, met € 135.000,-. De provincie wordt verzocht de destijds verleende subsidie met € 135.000,- te verhogen.

Oordeel GS

De overschrijding van in totaal € 385.000,- op in totaal van € 1.361.341,- is met 28% groot te noemen. Het bestuur van de De Nedereindse Berg is hierop in eerste instantie aanspreekbaar.

De Voorziening Toeristische Ontwikkeling is bedoeld als stimuleringssubsidie en de provincie heeft reeds een substantiële bijdrage beschikbaar gesteld in 2002. De provincie heeft zich reeds coulant getoond in het aanhouden van de toegekende subsidie tot 2004. De uitvoering van het project moest als voorwaarde in de toekenning immers voor 30-6-2003 zijn gestart.

Het gevraagde bedrag van € 135.000,- overschrijdt het nog in VTO 2004 beschikbare budget ruimschoots. Intern is de subsidieaanvraag doorgespeeld naar een collega van Milieu om naar andere mogelijkheden voor subsidie te zoeken. De ambtenaar die is betrokken bij de oplossing van de milieuproblematiek rond de Nedereindse Plas heeft aangegeven dat er vanuit Milieu geen financiële mogelijkheden zijn voor dit project.

Financiën

Al eerder was dit jaar ten laste van de VTO € 184.350,- toegezegd (eerste en tweede aanwending). In deze laatste aanwending is € 82.839,- toegezegd. Hiermee zal in deze subsidievoorziening voor 2004 een budget resteren van € 12.556,-.